

Сарахман О. М., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування

Рибачук Д. Ф., здобувачка вищої освіти

Долиняк О. А., здобувач вищої освіти

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

МСФЗ – КВІНТЕСЕНЦІЯ СВІТОВОГО ДОСВІДУ У СФЕРІ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Ключові слова: МСФЗ, світовий досвід, бухгалтерський облік, прозора та достовірна інформація, ринкова економіка.

У світі існує міжнародна мова бізнесу, яку розуміють інвестори всіх країн світу, - це Міжнародні стандарти фінансової звітності (далі МСФЗ). МСФЗ – це стандарти раціонального бізнесу і вони допомагають приймати зважені управлінські рішення, будувати ефективний управлінський облік, наближений до бухгалтерського, та розуміти керівництву і власникам реальний стан своєї компанії [1].

Історія МСФЗ почалася в 70-х роках минулого століття і сьогодні застосовується у більш ніж 160 країнах, які охоплюють понад 98 % світового ВВП. З приблизно 49000 компаній, що котируються на 93 основних біржах цінних паперів у світі, понад 29000 використовують стандарти МСФЗ, і лише на три країни припадає майже одна компанія, яка ще не прийняла стандарти МСФЗ.

Розвиток та поширення глобалізації у світі створює економічні передумови розробки і впровадження загальноприйнятих вимог до ведення бухгалтерського обліку та підготовки фінансової звітності на основі МСФЗ. Історично сформовані національні моделі бухгалтерського обліку та звітності не завжди забезпечують відображення глобальних господарських явищ і процесів та не створюють умов для взаємного обміну економічною інформацією [2].

У зв'язку з тим, що ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності ускладнювали аналіз інформації для прийняття рішень на міжнародному рівні, у 1973 році була створена спеціальна некомерційна організація – Комітет з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, функціонування якого здійснювалось на основі угоди професійних організацій бухгалтерів десяти країн: Австралії, Великобританії, Німеччини, Ірландії, Канади, Нідерландів, Мексики, США, Франції і Японії [3].

Сьогодні у Великобританії публічні компанії зобов'язані складати звітність за міжнародними стандартами. Усім іншим компаніям, окрім благодійних організацій, також дозволено складати звітність за ними. Однак наявність одночасно двох типів фінансової звітності, як основаної, так і не основаної на МСФЗ, ускладнює порівняльний аналіз її показників.

У Великобританії не було введено в дію закони, подібні до прийнятих в Австрії, Німеччині чи Фінляндії, які дають змогу використовувати МСФЗ для складання консолідованої звітності. Компанії Великобританії тривалий час продовжували керуватися британськими законами, включаючи Четверту і Сьому Директиви ЄС. Хоча у Великобританії стандарти фінансової звітності юридично не мали обов'язкового характеру, їх дотримання найчастіше вважалося необхідним для того, щоб фінансова звітність надавала прозору та достовірну інформацію і не містила викривлень.

На перший погляд, стандарти Великобританії були доволі схожими на МСФЗ, однак існувало багато серйозних і менш суттєвих відмінностей, певні з яких наводилися наприкінці кожного британського стандарту. Тільки у 2002 р. Рада з фінансової звітності розпочала процес широкомасштабної конвергенції національних облікових стандартів із МСФЗ.

У Франції МСФЗ та прийняті в США правила застосовувалися досить широко до середини 1990-х років. У 1998 р. був прийнятий закон, що дав змогу використовувати МСФЗ замість національних правил при складанні консолідованої звітності компаніями, акції яких котируються на біржах. Однак цей закон так і не набрав чинності. З тієї причини, що на кінець 1990-х років вимоги МСФЗ були жорсткішими, ніж національні стандарти і лише деякі

ділові групи у Франції добровільно погодилися перейти на МСФЗ. У 2002 р. МСФЗ були ухвалені на законодавчому рівні й відповідно до законодавства Франції нині МСФЗ є обов'язковими для застосування публічними компаніями та дозволені для використання іншими компаніями [4].

У Німеччині, починаючи з 1993 р., цінні папери лише деяких великих компаній почали котируватися на біржах і стали застосовуватися МСФЗ. У 1998р. набув чинності закон, яким було офіційно задекларовано зазначені положення, і до 1999 р. переважна частина найбільших німецьких компаній скористалися цією можливістю. Починаючи з 2002 р., німецькі публічні компанії складають фінансову звітність за міжнародними стандартами, тоді як усі інші компанії – за національними стандартами бухгалтерського обліку. Незважаючи на це, їм дозволено також застосовувати міжнародні стандарти, що сприяє посиленню прозорості та підвищенню порівняння показників фінансової звітності не лише у Німеччині, але й серед компаній різних країн.

Фінансова звітність є однією із складових інформаційного забезпечення у будь якій країні і ґрунтується на узагальнених даних бухгалтерського обліку підприємства та підтверджується результатами діяльності. Мета звітності досягається не лише за умови отримання на її основі повної, неупередженої та достовірної інформації про поточний стан і результати діяльності підприємства, а й можливості на її підставі спрогнозувати подальший потенціал його розвитку. На сьогодні показники звітності підприємств все більше стають тією оперативною інформацією, як за кількісним складом, так і за якісним наповненням, на основі якої можна приймати ефективні управлінські рішення, обґрунтувати тактику та стратегію розвитку і управління підприємством на перспективу.

Фінансова звітність відповідно до вимог ЄС сьогодні є досить актуальною і набирає обертів, адже Україна націлена найближчим часом стати членом ЄС [4].

Отже, МСФЗ – це квиток у великий бізнес в майбутньому, престиж компанії, довіра партнерів, клієнтів та інших стейкхолдерів. Багато інвесторів вважають наявність звітності складеної за МСФЗ є необхідною умовою надання фінансування (кредитів), оскільки така звітність надає достатній рівень впевненості у прозорості та надійності показників компанії.

Список використаних джерел: 1. Міжнародні стандарти фінансової звітності: розширення можливостей для залучення фінансування та інвестицій у бізнес. URL: <https://business.diaa.gov.ua/cases/finansi/miznarodni-standarti-finansovoi-zvitnosti-rozsirennja-mozlivostej-dla-zalucenna-finansuvanna-ta-investicij-u-biznes>. 2. Шурпенкова Р. К., Сарахман О. М. Аналіз ефективності зовнішньоекономічної діяльності підприємства. *Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору*: матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма). Полтава, 2019. С. 696-699. 3. Використання міжнародних стандартів фінансової звітності у зарубіжних країнах. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5293>. 4. Рада з міжнародних стандартів обліку та звітності: етапи становлення та структура організації. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/22077/1/161-164.pdf>.

УДК 657

Сарахман О. М., канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування

Михалюк Ю. О., здобувачка вищої освіти

Турко Т. В., здобувачка вищої освіти

Львівський національний університет імені Івана Франка, м. Львів, Україна

ОПРИЛЮДНЕННЯ ЗВІТНОСТІ НЕБАНКІВСЬКИМИ ФІНАНСОВИМИ УСТАНОВАМИ РЕГУЛЯТОРУ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Ключові слова: небанківські фінансові установи, Національний банк України, воєнний стан, фінансовий ринок, звітність.

Ринок небанківських фінансових послуг – ще один важливий фронт, де Національний банк України (далі - НБУ) надійно тримає фінансову оборону. Сьогодні дії регулятора здебільшого спрямовані на дерегуляцію ринку, мета якої – підтримання учасників ринку і надання можливості зосередитися на професійній діяльності.